

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir,

judcători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Munteanu Angela în numele inculpatului și de către inculpatul Vesti Alexandr, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 decembrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

Vesti Alexandr Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 06.12.2016 – 27.12.2017;
2. Instanța de apel : 21.04.2018 – 22.05.2018;
3. Instanța de recurs ordinar : 17.04.2019 – 25.06.2019.

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 decembrie 2017, Vesti Alexandr, prin aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa 2 (doi) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Vesti Alexandr la 29.09.2016, aproximativ la ora 18:00, aflându-se la domiciliul din str. Xxxxx, com. Xxxxx, în urma unui conflict cu concubina sa Mutelico Tatiana, manifestând un comportament neadecvat, a numit-o pe ultima cu cuvinte necenzurate și apoi i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului. Conform raportului de constatare medico-legală nr. 2956/D din 21.10.2016 în rezultatul examinării cet. Mutelico Tatiana s-a stabilit fractura complexului zigomaticoorbital pe dreapta, fractura angulară bilaterală a mandibulei; fractura coastelor II și IX pe stînga: fractura apofizei transverse a vertebrelor lombare L3-L4 pe dreapta; fractura oaselor nazale; hematom periorbital pe dreapta, hematom jugal

pe stînga; traumă cranio - cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală. Aceste leziuni corporale au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare medie (f. d. 136-136 verso).

Fapta constatată de primă instanță a fost calificată în baza: art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal ca violența în familie, adică *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, care au provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății* (f. d. 138).

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. avocatul Munteanu A., în numele inculpatului prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea sentinței judecătoreiei Chișinău sediul Rîșcani din data de 27 decembrie 2017 în partea ce ține de stabilirea pedepsei; rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și aplicarea lui Vesti Alexandr pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2), lit. c) Cod penal a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

3.2. inculpatul prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoreiei Chișinău (sediul Rîșcani) din 27 decembrie 2017, parțial, în partea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova sau să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate.

În susținerea apelului inculpatul a invocat că, prin acțiunile sale nu a avut intenția de a-i provoca concubinei sale leziuni corporale medii, a fost iertat de către partea vătămată, iar conflictul survenit în familie a fost rezultatul comportamentului negativ al soacrei. Careva substanțe narcotice nu a consumat. Are trei copii minori, care au nevoie de el.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, apelurile declarate de avocatul Munteanu Angela, în numele inculpatului și de inculpat, au fost respinse, ca fiind nefondate și menținută sentința primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că judecata s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit articolului 364¹ Cod de procedură penală, astfel legalitatea sentinței atacate este verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

Cu privire la pedeapsa penală, care, de fapt, este obiectul apelurilor, s-a apreciat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75 Cod penal, astfel, fiind aplicată în limitele prevăzute de lege.

Cauza a fost judecată în baza probelor administrate în faza urmăririi penale și, potrivit articolului 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul a beneficiat de

reducerea cu 1/3 a limitei de pedeapsă prevăzută de sancțiunea norme penale în baza căreia a fost condamnat.

În sentință, se cuprind datele privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă.

Inculpatul anterior a fost condamnat, are antecedente penale stinse, potrivit referatului presentențial de evaluare psihosocială a personalității, Vesti A. se caracterizează negativ.

Instanța de apel a menționat că relevante, în sensul concluziei cu privire la pedeapsa penală, sânt considerentele cuprinse în sentință: „... la stabilirea categoriei și termenului pedepsei lui Alexandr Vesti, instanța de judecată, în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite că este una gravă, de persoana vinovatului că se căiește de cele comise, se caracterizează negativ, conform raportului presentențial de evaluare psihosocială A. Vesti nu are perspective de reintegrare socială, din considerentul că are un comportament conflictual, fiind caracterizat negativ, nu este angajat în câmpul muncii și nu se ocupă corespunzător de educația copiilor, are un cerc de prieteni cu potențial infracțional, consumînd frecvent băuturi alcoolice (f.d. 103-107), circumstanțele atenuante ca recunoașterea vinovăției, lipsa circumstanțelor agravante, or invocarea de către procuror în calitate de circumstanță agravantă faptul comiterii de către A. Vesti anterior a unei altei infracțiuni nu se încadrează în prevederile art. 77 Cod penal, deoarece conform norme menționate în calitate de circumstanțe agravante pot fi reținute săvîrșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, ceea ce la caz nu a fost stabilit. La fel instanța de judecată la stabilirea pedepsei lui A. Vesti ține cont și de recidiva periculoasă. Astfel, instanța de judecată consideră că corectarea lui Alexandr Vesti poate avea loc numai cu stabilirea unei pedepse cu închisoare cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală” (f. d. 138).

Astfel, prima instanță motivat a stabilit categoria de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului, influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatului și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea închisorii.

În atare situație, nu există temeuri legale pentru aplicarea față de inculpat a pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității sau pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare.

În afară de temeurile invocate și cererile formulate de apelant, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei conform cerințelor din art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța a apreciat, că nu există temeuri de a interveni în sentință.

Urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat cu respectarea

procedurii prevăzute de lege și, respectiv, nu s-au constatat încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate.

Până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul, prin cerere scrisă, a declarat că recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală (f. d. 92).

Instanța de judecată, prin încheierea protocolară, a admis cererea inculpatului, astfel judecata s-a desfășurat, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală (f. d. 127).

Instanța de apel a menționat că starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței.

Sentința cuprinde elementele definiției condamnării, prevăzute de art. 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, precum și cele prevăzute la art. 364¹ alin. (7) Cod de procedură penală.

Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței sânt admisibile, conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală, fiind pertinente, concludente, utile și veridice.

În context, instanța de apel a reținut că este corectă calificarea infracțiunii, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal: violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, care au provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recursuri ordinare în termen de către:

5.1. avocatul Munteanu Angela în numele inculpatului, indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor atacate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Vesti Alexandr să-i fie aplicată pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- la aplicarea pedepsei inculpatului Vesti Alexandr instanța de fond și instanța de apel real nu au ținut cont de prevederile legale;

- instanțele judecătorești inferioare nu au aplicat și prevederile art. 76 Cod penal, care obligă de a lua în considerare la aplicarea pedepsei circumstanțele atenuante;

- aplicarea unei pedepse minime lui Vesti Alexandr se încadrează perfect în prevederile art. 61, 64, 75, 76, Cod penal ce țin de individualizarea pedepsei;

- recurentul menționează că suntem în prezența circumstanțelor atenuante după

cum urmează: contribuirea activă a inculpatului Vesti Alexandr la descoperirea infracțiunii; căința sinceră în comiterea infracțiunii; are la întreținere trei copii minori; personalitatea inculpatului; se caracterizează pozitiv;

- în această ordine de idei, relevant este că pedeapsa aplicată lui Vesti Alexandr de către instanțele judecătorești, este de fapt o pedeapsă aplicată prea aspră;

- recurentul accentuează, că la pronunțarea sentinței contestate instanța de fond nu a ținut real cont de faptul că inculpatul a acceptat examinarea cauzei în procedură simplificată, conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală;

- la pronunțarea sentinței și deciziei contestate instanțele judecătorești nu au ținut cont de faptul că partea vătămată l-a iertat pe inculpat și nu dorește să fie pedepsit;

- inculpatul Vesti Alexandr are și obligația de a participa la creșterea și educația celor trei copii minori, care de altfel, sînt la o vîrstă fragedă.

5.2. inculpatul Vesti Alexandr, prin care fără a indica vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor atacate, cu aplicarea unei pedepse mai blînde, din motiv că se căiește sincer și își recunoaște vinovăția în cele comise.

6. Procurorul prin intermediul referinței depuse, pe marginea recursurilor declarate, pledează pentru declararea inadmisibilității acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, deoarece consideră că pedeapsa stabilită inculpatului este în dependență de circumstanțele atenuate la art. 76 Cod penal, precum și efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală.

7. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul conchide că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea parțială a hotărîrii atacate și cu pronunțarea unei noi hotărîri, în cazul în care nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În recursurile declarate de avocat și inculpat, se invocă temeiul stipulat în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, „în cazul aplicării pedepselor individualizate contrar prevederilor legale”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că acest temei de recurs invocat de recurenți nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, deoarece instanța de apel în decizie s-a expus suficient de detaliat și argumentat asupra acestor chestiuni ce țin de pedeapsa stabilită inculpatului specificate și în apelurile inculpatului și a avocatului Munteanu Angela, fără a omite careva erori în acest sens, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, coraportându-le la circumstanțele speței și la personalitatea inculpatului Vesti Alexandr, iar instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aceste aspecte, acceptând și însușind motivarea acesteia.

Totodată, Colegiul penal lărgit analizând materialele cauzei, atestă că în speță este incident temeiul de recurs neinvocat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, în sensul că a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului, acest temei găsindu-și confirmarea în prezenta speță.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit indică că prin sentința primei instanțe, menținută de către instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal, în vigoare la momentul judecării cauzei în prima instanță și instanța de apel, la stabilirea tipului penitenciarului de tip închis în care urmează să-și execute pedeapsa, a fost luată în considerare starea de recidivă în care se afla inculpatul.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notează că prin Legea nr. 163 din 20 iulie 2017, în vigoare din 20 decembrie 2017, au intrat în vigoare modificările în Codul penal și anume în art. 72 Cod penal.

Astfel, potrivit noilor prevederi a art. 72 alin. (4) Cod penal – „În penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave”, fiind exclusă sintagma – „precum și persoanelor care au săvârșit infracțiuni ce constituie recidivă”.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că urmează a fi casată decizia instanței de apel și sentința în partea stabilirii tipului penitenciarului, ținând cont de dispozițiile din art. 10 alin. (1) Cod penal care prevede că „Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.”

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit, luând în considerare că a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului, consideră necesar de a schimba tipul penitenciarului în care își executa pedeapsa inculpatul din penitenciar de tip închis în temeiul art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciar de tip semiînchis, pe motiv că infracțiunea săvârșită cu intenție de inculpatul Vesti Alexandr, prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, conform art. 16 Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Munteanu Angela în numele inculpatului și de către inculpatul Vesti Alexandr, casează parțial, în partea stabilirii tipului de penitenciar sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 decembrie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe **Vesti Alexandr Xxxxx**, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre:

Se stabilește executarea pedepsei cu închisoare lui Vesti Alexandr Xxxxx în penitenciar de tip semiînchis.

În rest se mențin prevederile hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **19 iulie 2019.**

Președinte

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor